



## คำชี้แจงกรมสรรพากร

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีและภรรยา (ฉบับที่ ๒)

โดยที่มีพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บภาษีเงินได้จากสามีและภรรยาขึ้นใหม่ ให้สามีและภรรยาต่างฝ่ายต่างมีหน้าที่ยื่นรายการและเสียภาษีต่างหากจากกันและแบ่งเงินได้พึงประเมินที่สามีและภรรยาทำร่วมกัน หรือสามีและภรรยาจะตกลงเลือกยื่นรายการและเสียภาษีรวมกันก็ได้

เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติของผู้มีหน้าที่เสียภาษีและเจ้าหน้าที่สรรพากร จึงขอชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีและภรรยาสำหรับการยื่นรายการและเสียภาษีสำหรับปีภาษี ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกคำชี้แจงกรมสรรพากร เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีและภรรยา ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕

ข้อ ๒ การยื่นรายการเงินได้พึงประเมิน

๒.๑ การยื่นรายการและเสียภาษีแยกต่างหากจากกัน

๒.๑.๑ สามีและภรรยาต่างฝ่ายต่างมีหน้าที่ยื่นรายการและเสียภาษีในนามตนเอง

ตัวอย่างที่ ๑ สามีมีเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนภริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท สามียื่นรายการเงินได้รวม ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (๘๐๐,๐๐๐ + ๒๐๐,๐๐๐) ภริยายื่นรายการเงินได้รวม ๘๐๐,๐๐๐ บาท (๕๐๐,๐๐๐ + ๓๐๐,๐๐๐)

๒.๑.๒ สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ไม่อาจแยกได้ว่าเป็นของสามีหรือภริยาแต่ละฝ่ายจำนวนเท่าใด

(๑) ถ้าเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ให้แบ่งเงินได้พึงประเมินเป็นของสามีและภริยาฝ่ายละกึ่งหนึ่ง

(๒) เฉพาะเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร จะเลือกแบ่งเป็นของแต่ละฝ่ายตามส่วนที่ตกลงกันก็ได้ แต่รวมกันต้องไม่น้อยกว่าเงินได้พึงประเมินที่ได้รับ ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้แบ่งเป็นของสามีและภริยาฝ่ายละกึ่งหนึ่ง

เมื่อได้เลือกตาม (๑) หรือ (๒) แล้ว ให้ถือว่าเป็นวิธีการยื่นรายการสำหรับปีภาษีนั้น หากมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการเลือกยื่นรายการในปีภาษีเดียวกัน จะต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีก่อน

/ ตัวอย่างที่ ๒ ...

**ตัวอย่างที่ ๒** สามีและกริยามีเงินได้จากค่าเช่าบ้านร่วมกัน ๘๐๐,๐๐๐ บาท ให้แบ่งเงินได้เป็นของสามี ๔๐๐,๐๐๐ และเงินได้ของกริยา ๔๐๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๓** สามีและกริยามีเงินได้จากการเปิดร้านขายอาหารร่วมกัน ๔๐๐,๐๐๐ บาท จะแบ่งเงินได้เป็นของสามีและกริยาฝ่ายละกึ่งหนึ่ง คือเป็นของสามี ๒๐๐,๐๐๐ บาท และของกริยา ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือจะตกลงแบ่งตามส่วนที่เป็นของตนก็ได้ เช่น ตกลงแบ่งเงินได้เป็นส่วนของสามีร้อยละ ๒๐ และเป็นส่วนของกริยาร้อยละ ๘๐ ดังนั้น สามีมีเงินได้ ๘๐,๐๐๐ บาท กริยามีเงินได้ ๓๒๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๔** จากตัวอย่างที่ ๓ ถ้าสามีและกริยาตกลงแบ่งส่วนเงินได้จากการขายอาหารจำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท เป็นส่วนของสามีร้อยละ ๒๐ และเป็นส่วนของกริยาร้อยละ ๘๐ และยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้ไว้แล้ว หากต่อมาพบว่ายื่นเงินได้พึงประเมินจากการขายอาหารดังกล่าวขาดไป ๑๐๐,๐๐๐ บาท การยื่นแบบแสดงรายการเพิ่มเติมสามีและกริยายังคงต้องแบ่งส่วนเงินได้เป็นของสามีร้อยละ ๒๐ และของกริยาร้อยละ ๘๐ เช่นเดิม เงินได้ที่ต้องปรับปรุงรายการจึงเป็นส่วนของสามี ๒๐,๐๐๐ บาท ( $100,000 \times 20/100$ ) และส่วนของกริยา ๘๐,๐๐๐ บาท ( $100,000 \times 80/100$ )

ถ้าสามีและกริยาต้องการเปลี่ยนส่วนเงินได้ทั้งในกรณียื่นแบบแสดงรายการฉบับปกติและในการยื่นแบบเพิ่มเติมดังกล่าว เช่น แบ่งเป็นของสามีและกริยาฝ่ายละครึ่งหนึ่ง หรือเปลี่ยนแปลงส่วนเงินได้เป็นของสามีร้อยละ ๔๐ และเป็นส่วนของกริยาร้อยละ ๖๐ จะต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร

**๒.๒ การเลือกยื่นรายการและเสียภาษีร่วมกัน** สามีและกริยาอาจเลือกยื่นรายการและเสียภาษีโดยเลือกเอาเงินได้ทุกรายการไปรวมกันและยื่นเสียภาษีในนามของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือจะเลือกแยกเฉพาะเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ยื่นรายการและเสียภาษีในนามของตนเองก็ได้ ดังนี้

**วิธีที่ ๑ การยื่นรายการและเสียภาษีร่วมกันทั้งหมด** ให้ถือเอาเงินได้พึงประเมินทั้งหมดของกริยาเป็นเงินได้ของสามีหรือเอาเงินได้พึงประเมินทั้งหมดของสามีเป็นเงินได้ของกริยา

**ตัวอย่างที่ ๕** สามีมีเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนกริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท นอกจากนั้นสามีและกริยายังมีเงินได้ค่าเช่าบ้านร่วมกัน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น สามีมีเงินได้รวม ๑,๐๕๐,๐๐๐ บาท (จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท ค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่าเช่าบ้านแบ่งคนละครึ่งกับกริยา ๕๐,๐๐๐ บาท ( $100,000/2$ )) ส่วนกริยามีเงินได้รวม ๘๕๐,๐๐๐ บาท (จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท วิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่าเช่าบ้านแบ่งคนละครึ่งหนึ่งกับสามี ๕๐,๐๐๐ บาท ( $100,000/2$ ))

กรณีดังกล่าวกริยามีสิทธิเลือกนำเงินได้ทั้งหมด ๘๕๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสามี หรือสามีจะเลือกนำเงินได้ทั้งหมด ๑,๐๕๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับกริยาก็ได้

**วิธีที่ ๒ การเลือกยื่นรายการและเสียภาษีร่วมกันบางส่วน** ให้ถือเอาเงินได้พึงประเมินทั้งหมดตามมาตรา ๔๐ (๒) - (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ของภริยาเป็นเงินได้ของสามี หรือเอาเงินได้ทั้งหมดตามมาตรา ๔๐ (๒) - (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ของสามีเป็นเงินได้ของภริยา ส่วนเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ของแต่ละฝ่ายให้แยกยื่นรายการและเสียภาษีในนามของตนเองก็ได้

เมื่อได้เลือกยื่นรายการและเสียภาษีวิธีใดวิธีหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าเป็นวิธีการยื่นรายการสำหรับปีภาษีนั้น หากมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการเลือกยื่นรายการในปีภาษีเดียวกัน จะต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีก่อน

**ตัวอย่างที่ ๖** ตามตัวอย่างที่ ๕ ภริยามีสิทธิเลือกนำเงินได้จากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท และค่าเช่าบ้านส่วนของภริยา ๕๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสามี โดยภริยาแยกยื่นแบบแสดงรายการเฉพาะเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๗** ตามตัวอย่างที่ ๕ สามีมีสิทธิเลือกนำเงินได้ค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท และค่าเช่าบ้านส่วนของสามี ๕๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับภริยา โดยสามีแยกยื่นแบบแสดงรายการเฉพาะเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๘** สามีและภริยาได้เลือกวิธีการรวมคำนวณภาษีตามวิธีที่ ๑ (ตามตัวอย่างที่ ๕) ต่อมาพบว่าเงินได้จากวิชาชีพการบัญชียื่นไว้ขาด ๑๐๐,๐๐๐ บาท การยื่นแบบแสดงรายการเพิ่มเติมจะต้องนำเงินได้ที่ยื่นขาดดังกล่าวไปถือเป็นเงินได้ของสามีหรือของภริยาแล้วแต่กรณี โดยสามีและภริยาต้องร่วมรับผิดชอบในการเสียภาษีที่ค้างชำระ

### ข้อ ๓ การหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน

**๓.๑ การหักค่าใช้จ่าย** ให้สามีหรือภริยาต่างฝ่ายต่างหักค่าใช้จ่ายได้ตามอัตราที่กำหนดไว้สำหรับเงินได้แต่ละประเภท (ตามมาตรา ๔๒ ทวิ ถึงมาตรา ๔๖ แห่งประมวลรัษฎากร)

กรณีที่ไม้อาจแยกได้ว่าเงินได้พึงประเมินนั้นเป็นของสามีหรือภริยาแต่ละฝ่ายจำนวนเท่าใด ซึ่งสามีและภริยาได้แบ่งเงินได้ตาม ๒.๑.๒ และเงินได้พึงประเมินประเภทดังกล่าวกำหนดให้หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรได้นั้น ให้สามีและภริยาเฉลี่ยค่าใช้จ่ายตามสัดส่วนของเงินได้พึงประเมินที่ได้แบ่งเป็นของแต่ละฝ่าย

**ตัวอย่างที่ ๙** สามีและภริยามีเงินได้จากการขายอาหารร่วมกันซึ่งไม่อาจแยกได้จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท โดยสามีและภริยาได้เลือกแบ่งเงินได้ดังกล่าวตามส่วนที่ตกลงกัน คือส่วนของสามีร้อยละ ๔๐ เป็นเงิน ๑๖๐,๐๐๐ บาท ( $400,000 \times 40/100$ ) ส่วนของภริยาร้อยละ ๖๐ เป็นเงิน ๒๔๐,๐๐๐ บาท ( $400,000 \times 60/100$ ) โดยกิจการดังกล่าวมีหลักฐานพิสูจน์ค่าใช้จ่ายรวม ๓๖๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น ถ้าเลือกหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร สามีและภริยาจะต้องเฉลี่ยค่าใช้จ่ายตามสัดส่วนของเงินได้ โดยสามีหักได้ ๑๔๔,๐๐๐ บาท ( $360,000 \times 40/100$ ) ภริยาหักได้ ๒๑๖,๐๐๐ บาท ( $360,000 \times 60/100$ ) หรือสามีเลือกหักค่าใช้จ่ายเหมาซึ่งหักได้ร้อยละ ๗๐ (ตามอัตราที่กฎหมายกำหนด) เป็นเงิน ๑๑๒,๐๐๐ บาท ( $160,000 \times 70/100$ ) ส่วนภริยาเลือกหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรตามส่วนเฉลี่ยจำนวน ๒๑๖,๐๐๐ บาท ก็ได้

/ ๓.๒ การหักลดหย่อน ...

### ๓.๒ การหักลดหย่อน ตามมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร

๓.๒.๑ การหักลดหย่อนสำหรับผู้มีเงินได้ และสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ตามมาตรา ๔๗ (๑) (ก) และ (ข) แห่งประมวลรัษฎากร

(๑) กรณีผู้มีเงินได้ฝ่ายเดียว ให้ผู้มีเงินได้หักลดหย่อนส่วนตัวได้ ๓๐,๐๐๐ บาท และหักลดหย่อนสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้อีก ๓๐,๐๐๐ บาท

(๒) กรณีผู้มีเงินได้ทั้งสองฝ่าย

(ก) แยกยื่นรายการและเสียภาษีต่างหากจากกัน ให้ผู้มีเงินได้หักลดหย่อนส่วนตัวได้ ๓๐,๐๐๐ บาท แต่จะหักลดหย่อนสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้อีกไม่ได้

(ข) เลือดยื่นรายการและเสียภาษี

**วิธีที่ ๑** กรณีถือเอาเงินได้พึงประเมินทั้งหมดของภริยาเป็นเงินได้ของสามี หรือเอาเงินได้ทั้งหมดของสามีเป็นเงินได้ของภริยา ให้ผู้มีเงินได้หักลดหย่อนส่วนตัวได้ ๓๐,๐๐๐ บาท และหักลดหย่อนสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ ๓๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๑๐** สามีมีเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนภริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีภริยาเลือกนำเงินได้ทั้งหมดจำนวน ๘๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสามี สามีหักลดหย่อนส่วนตัวได้ ๓๐,๐๐๐ บาท และหักลดหย่อนภริยาได้ ๓๐,๐๐๐ บาท

กรณีสามีเลือกนำเงินได้ทั้งหมดจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับภริยา ภริยาหักลดหย่อนส่วนตัวได้ ๓๐,๐๐๐ บาท และหักลดหย่อนสามีได้ ๓๐,๐๐๐ บาท

**วิธีที่ ๒** กรณีถือเอาเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) - (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ของภริยาเป็นเงินของสามี หรือเอาเงินได้ทั้งหมดตามมาตรา ๔๐ (๒) - (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ของสามีเป็นเงินได้ของภริยา ส่วนเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ของแต่ละฝ่าย แยกยื่นรายการและเสียภาษีในนามของตนเอง ให้ผู้มีเงินได้ต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนส่วนตัว ฝ่ายละ ๓๐,๐๐๐ บาท แต่จะหักลดหย่อนสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้อีกไม่ได้

**ตัวอย่างที่ ๑๑** สามีมีเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนภริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีภริยาเลือกนำเงินได้จากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสามี โดยภริยาแยกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเฉพาะเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนส่วนตัวฝ่ายละ ๓๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่มีสิทธิหักลดหย่อนสามีและภริยาของผู้มีเงินได้

กรณีสามีเลือกนำเงินได้จากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับภริยา โดยสามีแยกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเฉพาะเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนส่วนตัวฝ่ายละ ๓๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่มีสิทธิหักลดหย่อนสามีและภริยาของผู้มีเงินได้

๓.๒.๒ การหักลดหย่อนบุตรและการหักลดหย่อนการศึกษามูลนิธิ ตามมาตรา ๔๗

(๑) (ค) (ง) แห่งประมวลรัษฎากร

(๑) กรณีมีเงินได้ฝ่ายเดียว ให้สามีหรือภริยาฝ่ายที่มีเงินได้หักลดหย่อนบุตรได้ ๑๕,๐๐๐ บาท และการศึกษามูลนิธิ ๒,๐๐๐ บาท สำหรับบุตร ๑ คน

**ตัวอย่างที่ ๑๒** สามีมีเงินได้แต่ภริยาไม่มีเงินได้ มีบุตรด้วยกัน ๑ คน สามีหักลดหย่อนบุตร ๑๕,๐๐๐ บาท และการศึกษามูลนิธิอีก ๒,๐๐๐ บาท

(๒) กรณีมีเงินได้ทั้งสองฝ่าย

(ก) แยกยื่นรายการและเสียภาษีต่างหากจากกัน ให้สามีและภริยาผู้มีเงินได้ต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนบุตรได้ ๑๕,๐๐๐ บาท และการศึกษามูลนิธิ ๒,๐๐๐ บาท สำหรับบุตร ๑ คน

**ตัวอย่างที่ ๑๓** สามีภริยามีเงินได้ทั้งสองฝ่าย มีบุตรด้วยกัน ๑ คน โดยต่างฝ่ายต่างยื่นรายการและเสียภาษีแยกจากกัน สามีและภริยาหักลดหย่อนบุตร ๑๕,๐๐๐ บาท และการศึกษามูลนิธิอีก ๒,๐๐๐ บาท (รวมฝ่ายละ ๑๗,๐๐๐ บาท) ไม่ว่าความเป็นสามีภริยาจะมีอยู่ตลอดปีภาษีหรือไม่ก็ตาม

(ข) เลือกยื่นรายการและเสียภาษี

**วิธีที่ ๑** กรณีถือเอาเงินได้พึงประเมินทั้งหมดของภริยาเป็นเงินได้ของสามี หรือเอาเงินได้ทั้งหมดของสามีเป็นเงินได้ของภริยา ให้หักลดหย่อนสำหรับบุตรรวมกันได้ ๓๐,๐๐๐ บาท และการศึกษามูลนิธิ ๔,๐๐๐ บาท สำหรับบุตร ๑ คน

**ตัวอย่างที่ ๑๔** สามีภริยามีเงินได้ทั้งสองฝ่าย มีบุตรด้วยกัน ๑ คน สามีมีเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนภริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีภริยาเลือกนำเงินได้ทั้งหมดจำนวน ๘๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสามี สามีหักลดหย่อนบุตรส่วนของตน ๑๕,๐๐๐ บาท การศึกษามูลนิธิส่วนของตน ๒,๐๐๐ บาท และหักลดหย่อนบุตรส่วนของภริยา ๑๕,๐๐๐ บาท การศึกษามูลนิธิส่วนของภริยา ๒,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๔,๐๐๐ บาท

กรณีสามีเลือกนำเงินได้ทั้งหมดจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับภริยา ภริยาหักลดหย่อนบุตรส่วนของตน ๑๕,๐๐๐ บาท การศึกษามูลนิธิส่วนของตน ๒,๐๐๐ บาท และหักลดหย่อนบุตรส่วนของสามี ๑๕,๐๐๐ บาท การศึกษามูลนิธิส่วนของสามี ๒,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๔,๐๐๐ บาท

**วิธีที่ ๒** กรณีถือเอาเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) - (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ของภริยาเป็นเงินของสามี หรือเอาเงินได้ทั้งหมดตามมาตรา ๔๐ (๒) - (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ของสามีเป็นเงินได้ของภริยา ส่วนเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ของแต่ละฝ่ายแยกยื่นรายการและเสียภาษีในนามของตนเอง ให้ผู้มีเงินได้ต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนสำหรับบุตรได้ ๑๕,๐๐๐ บาท และการศึกษามูลนิธิ ๒,๐๐๐ บาท สำหรับบุตร ๑ คน

**ตัวอย่างที่ ๑๕** สามมีกริยามีเงินได้ทั้งสองฝ่าย มีบุตรด้วยกัน ๑ คน สามมีเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนกริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีกริยาเลือกนำเงินได้จากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสาม โดยกริยาแยกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเฉพาะเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท สามและกริยาหักลดหย่อนบุตร ๑๕,๐๐๐ บาท และการศึกษาบุตรอีก ๒,๐๐๐ บาท (ฝ่ายละ ๑๗,๐๐๐ บาท)

กรณีสามเลือกนำเงินได้จากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับกริยา โดยสามแยกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเฉพาะเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท สามและกริยาหักลดหย่อนบุตร ๑๕,๐๐๐ บาท และการศึกษาบุตรอีก ๒,๐๐๐ บาท (ฝ่ายละ ๑๗,๐๐๐ บาท)

๓.๒.๓ การหักลดหย่อนสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ตามมาตรา ๔๗ (๑) (ซ) แห่งประมวลรัษฎากร

(๑) กรณีมีเงินได้ฝ่ายเดียว สามและกริยาต่างฝ่ายต่างกู้ยืม ให้ฝ่ายที่มีเงินได้หักลดหย่อนสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมได้เฉพาะส่วนของตนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

ถ้าสามหรือกริยามีเงินได้ฝ่ายเดียวและร่วมกันกู้ยืม ให้สามหรือกริยาฝ่ายที่มีเงินได้หักลดหย่อนสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๑๖** สามมีเงินได้แต่กริยาไม่มีเงินได้ สามกู้ยืมและจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ๑๐,๐๐๐ บาท กริยากู้ยืมและจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ๑๐,๐๐๐ บาท สามหักลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมได้เฉพาะส่วนของตน ๑๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๑๗** สามมีเงินได้แต่กริยาไม่มีเงินได้ กริยากู้ยืมและจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ๑๐,๐๐๐ บาท สามหักลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมไม่ได้

**ตัวอย่างที่ ๑๘** สามมีเงินได้แต่กริยาไม่มีเงินได้ ถ้าสามกริยาร่วมกันกู้ยืมและจ่ายดอกเบี้ย เงินกู้ยืมเป็นจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท สามมีสิทธิหักลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมได้ทั้งจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

(๒) กรณีมีเงินได้ทั้งสองฝ่าย

(ก) แยกยื่นรายการและเสียภาษีต่างหากจากกัน

กรณีที่ ๑ ถ้ากู้ยืมฝ่ายเดียว สามหรือกริยาฝ่ายที่กู้ยืมสามารถหักลดหย่อนสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๑๙** สามกริยามีเงินได้ทั้งสองฝ่าย สามเป็นผู้กู้ยืมฝ่ายเดียวและจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ๑๐,๐๐๐ บาท สามหักลดหย่อนได้ ๑๐,๐๐๐ บาท ส่วนกริยาไม่สามารถหักลดหย่อนได้

กรณีที่ ๒ ถ้าร่วมกันกู้ยืม ให้ต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมได้กึ่งหนึ่งของจำนวนที่จ่ายจริงแต่รวมกันไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ไม่ว่าความเป็นสามกริยาจะได้มีอยู่ตลอดปีภาษีหรือไม่ก็ตาม

/ ตัวอย่างที่ ๒๐ ...

**ตัวอย่างที่ ๒๐** สามีภริยามีเงินได้ทั้งสองฝ่าย ถ้าสามีภริยาร่วมกันกู้ยืมและได้จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเป็นจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท สามีหักลดหย่อนได้ ๕,๐๐๐ บาท ภริยาหักลดหย่อนได้ ๕,๐๐๐ บาท

กรณีที่ ๓ ถ้าต่างฝ่ายต่างกู้ยืม ให้ต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ส่วนของตนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ไม่ว่าความเป็นสามีภริยาจะได้อยู่ตลอดปีภาษีหรือไม่ก็ตาม

**ตัวอย่างที่ ๒๑** สามีภริยามีเงินได้ทั้งสองฝ่าย และต่างฝ่ายต่างกู้ยืมโดยได้จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืมฝ่ายละ ๑๐,๐๐๐ บาท สามีและภริยาหักลดหย่อนได้ฝ่ายละ ๑๐,๐๐๐ บาท

กรณีที่ ๔ ถ้าต่างฝ่ายต่างมีสิทธิหักลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมอยู่ก่อนแล้ว ต่อมาสมรสกัน ให้ต่างฝ่ายต่างยังคงหักลดหย่อนสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนของตนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ไม่ว่าความเป็นสามีภริยาจะได้อยู่ตลอดปีภาษีหรือไม่ก็ตาม

**ตัวอย่างที่ ๒๒** สามีภริยามีเงินได้ทั้งสองฝ่ายและมีสิทธิหักลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมอยู่ก่อนแล้วฝ่ายละ ๑๐,๐๐๐ บาท ต่อมาสมรสกัน สามีและภริยายังคงหักลดหย่อนได้ฝ่ายละ ๑๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ไม่ว่าความเป็นสามีภริยาจะได้อยู่ตลอดปีภาษีหรือไม่ก็ตาม

(ข) เลื่อยยื่นรายการและเสียภาษี โดยสามีและภริยาต่างฝ่ายต่างกู้ยืม

**วิธีที่ ๑** กรณีถือเอาเงินได้พึงประเมินทั้งหมดของภริยาเป็นเงินได้ของสามี หรือเอาเงินได้ทั้งหมดของสามีเป็นเงินได้ของภริยา ให้ผู้มีเงินได้หักลดหย่อนสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมในส่วนของตนตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท และส่วนของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๒๓** สามีมียังเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนภริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีภริยาเลือกนำเงินได้ทั้งหมดจำนวน ๘๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสามี สามีจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ๑๐,๐๐๐ บาท ภริยาจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ๑๐,๐๐๐ บาท สามีหักลดหย่อนส่วนของตน ๑๐,๐๐๐ บาท และส่วนของภริยา ๑๐,๐๐๐ บาท (รวม ๒๐,๐๐๐ บาท)

กรณีสามีเลือกนำเงินได้ทั้งหมดจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับภริยา สามีจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ๑๐,๐๐๐ บาท ภริยาจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ๑๐,๐๐๐ บาท ภริยาหักลดหย่อนส่วนของตน ๑๐,๐๐๐ บาท และส่วนของสามี ๑๐,๐๐๐ บาท (รวม ๒๐,๐๐๐ บาท)

**วิธีที่ ๒** กรณีถือเอาเงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๒) – (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ของภริยาเป็นเงินของสามี หรือเอาเงินได้ทั้งหมดตามมาตรา ๔๐ (๒) – (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ของสามีเป็นเงินได้ของภริยา ส่วนเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ของแต่ละฝ่าย แยกยื่นรายการและเสียภาษีในนามของตนเอง ให้ผู้มีเงินได้ต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมในส่วนของตนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๒๔** สามีมีเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนภริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีภริยาเลือกนำเงินได้จากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสามี โดยภริยาแยกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเฉพาะเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท สามีจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ๑๐,๐๐๐ บาท ภริยาจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ๑๐,๐๐๐ บาท สามีและภริยาหักลดหย่อนได้ฝ่ายละ ๑๐,๐๐๐ บาท

กรณีสามีเลือกนำเงินได้จากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับภริยา โดยสามีแยกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเฉพาะเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท สามีจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ๑๐,๐๐๐ บาท ภริยาจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ๑๐,๐๐๐ บาท สามีและภริยาหักลดหย่อนได้ฝ่ายละ ๑๐,๐๐๐ บาท

๓.๒.๔ กรณีรายการลดหย่อนใดที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น (ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้เท่าที่จ่าย) ผู้มีเงินได้ยังคงหักลดหย่อนได้เช่นเดิม เช่น ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมีสิทธิหักลดหย่อนได้รวม ๑๐๐,๐๐๐ บาท (ลดหย่อน ๑๐,๐๐๐ บาท และยกเว้นภาษีอีก ๙๐,๐๐๐ บาท) เบี้ยประกันชีวิตมีสิทธิหักลดหย่อนได้รวม ๑๐๐,๐๐๐ บาท (ลดหย่อน ๑๐,๐๐๐ บาท และยกเว้นภาษีอีก ๙๐,๐๐๐ บาท) ซึ่งจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในแต่ละกรณี

สำหรับการหักลดหย่อนรายการอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น เช่น เบี้ยประกันชีวิต กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนประกันสังคม ค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา เป็นต้น ผู้มีเงินได้ยังคงมีสิทธิหักลดหย่อนได้ตามมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร เช่นเดิม ทั้งนี้ ตามเอกสารแนบท้ายคำชี้แจงกรมสรรพากร

**ข้อ ๔** การเก็บภาษีเงินได้จากสามีและภริยาก่อนปีภาษี ๒๕๕๕ นั้น เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ ว่า ประมวลรัษฎากร มาตรา ๕๗ ตรี และมาตรา ๕๗ เบญจ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๘๐ ดังนั้น การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีและภริยาก่อนปีภาษี ๒๕๕๕ ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ และบังคับใช้บทบัญญัติในมาตรา ๕๗ ตรี และมาตรา ๕๗ เบญจ แห่งประมวลรัษฎากรต่อไป โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕

จึงขอชี้แจงและประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

กรมสรรพากร

๑๔ มกราคม ๒๕๕๖

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐-๒๒๗๒-๘๒๘๘

**เอกสารแนบท้ายคำชี้แจงกรมสรรพากร**  
**เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีและภรรยา (ฉบับที่ ๒)**  
**ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖**

**ตัวอย่างการหักลดหย่อนตามมาตรา ๔๗ แห่งประมวลรัษฎากร**  
(รายการอื่นๆ นอกเหนือจากที่ปรากฏในคำชี้แจง)

**๑. สำหรับเบี้ยประกันชีวิต**

**ตัวอย่างที่ ๑** สามีมีเงินได้แต่ภรรยาไม่มีเงินได้ สามีจ่ายเบี้ยประกันชีวิต ๑๐,๐๐๐ บาท สามีหักลดหย่อน ๑๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๒** สามีมีเงินได้แต่ภรรยาไม่มีเงินได้ สามีจ่ายเบี้ยประกันชีวิต ๑๐,๐๐๐ บาท ภรรยาจ่ายเบี้ยประกันชีวิต ๑๐,๐๐๐ บาท ถ้าความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี สามีหักลดหย่อนส่วนของตน ๑๐,๐๐๐ บาท และส่วนของภรรยา ๑๐,๐๐๐ บาท (รวม ๒๐,๐๐๐ บาท) แต่ถ้าความเป็นสามีภริยาไม่ได้มีอยู่ตลอดปีภาษี สามีหักลดหย่อนได้เฉพาะส่วนของตน ๑๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๓** สามีภริยามีเงินได้ทั้งสองฝ่าย โดยต่างฝ่ายต่างยื่นรายการและเสียภาษีแยกจากกัน สามีจ่ายเบี้ยประกันชีวิต ๑๐,๐๐๐ บาท ภรรยาจ่ายเบี้ยประกันชีวิต ๑๐,๐๐๐ บาท สามีหักลดหย่อนส่วนของตน ๑๐,๐๐๐ บาท ภรรยาหักลดหย่อนส่วนของตน ๑๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๔** สามีมีเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนภริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท สามีจ่ายเบี้ยประกันชีวิต ๑๐,๐๐๐ บาท ภรรยาจ่ายเบี้ยประกันชีวิต ๑๐,๐๐๐ บาท

กรณีภริยาเลือกนำเงินได้ทั้งหมดจำนวน ๘๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสามี สามีหักลดหย่อนส่วนของตน ๑๐,๐๐๐ บาท และส่วนของภรรยา ๑๐,๐๐๐ บาท (รวม ๒๐,๐๐๐ บาท)

กรณีสามีเลือกนำเงินได้ทั้งหมดจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับภริยา ภริยาหักลดหย่อนส่วนของตน ๑๐,๐๐๐ บาท และส่วนของสามี ๑๐,๐๐๐ บาท (รวม ๒๐,๐๐๐ บาท)

**ตัวอย่างที่ ๕** สามีมีเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนภริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท สามีจ่ายเบี้ยประกันชีวิต ๑๐,๐๐๐ บาท ภรรยาจ่ายเบี้ยประกันชีวิต ๑๐,๐๐๐ บาท

กรณีภริยาเลือกนำเงินได้จากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสามี โดยภริยาแยกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเฉพาะเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท สามีหักลดหย่อนส่วนของตน ๑๐,๐๐๐ บาท ภริยาหักลดหย่อนส่วนของตน ๑๐,๐๐๐ บาท

กรณีสามีเลือกนำเงินได้จากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับภริยา โดยสามีแยกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเฉพาะเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท สามีหักลดหย่อนส่วนของตน ๑๐,๐๐๐ บาท ภริยาหักลดหย่อนส่วนของตน ๑๐,๐๐๐ บาท

**๒. สำหรับเงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ**

**ตัวอย่างที่ ๖** สามีมีเงินได้แต่ภรรยาไม่มีเงินได้ สามีจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ๑๐,๐๐๐ บาท สามีหักได้ ๑๐,๐๐๐ บาท



/ ๕. สำหรับค่าอุปการะ ...

## ๕. สำหรับค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการหรือคนทุพพลภาพ

**ตัวอย่างที่ ๑๘** สามีมีเงินได้แต่ภริยาไม่มีเงินได้ สามีอุปการะเลี้ยงดูคนพิการหรือคนทุพพลภาพ ๑ คน สามีหักลดหย่อนได้ ๖๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๑๙** สามีมีเงินได้แต่ภริยาไม่มีเงินได้ สามีอุปการะเลี้ยงดูคนพิการหรือคนทุพพลภาพ ๑ คน ภริยาอุปการะเลี้ยงดูบุตรชอบด้วยกฎหมายที่เป็นคนพิการหรือทุพพลภาพ ๑ คน และอุปการะเลี้ยงดูบิดาชอบด้วยกฎหมายที่เป็นคนพิการหรือทุพพลภาพอีก ๑ คน สามีหักลดหย่อนคนพิการหรือคนทุพพลภาพที่ตนเป็นผู้ดูแลได้ ๖๐,๐๐๐ บาท และมีสิทธิหักลดหย่อนบุตรที่ภริยาเป็นผู้ดูแลได้ ๖๐,๐๐๐ บาท (รวม ๑๒๐,๐๐๐ บาท) แต่จะหักลดหย่อนบิดาของภริยาไม่ได้

**ตัวอย่างที่ ๒๐** สามีภริยามีเงินได้ทั้งสองฝ่าย สามีภริยาต่างฝ่ายต่างอุปการะเลี้ยงดูคนพิการหรือคนทุพพลภาพ ๑ คน สามีหักลดหย่อนคนพิการหรือคนทุพพลภาพที่ตนเป็นผู้ดูแลได้ ๖๐,๐๐๐ บาท ภริยาหักลดหย่อนคนพิการหรือคนทุพพลภาพที่ตนเป็นผู้ดูแลได้ ๖๐,๐๐๐ บาท

**ตัวอย่างที่ ๒๑** สามีมีเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนภริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท สามีภริยาต่างฝ่ายต่างอุปการะเลี้ยงดูคนพิการหรือคนทุพพลภาพ ๑ คน

กรณีภริยาเลือก นำเงินได้ทั้งหมดจำนวน ๘๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสามี สามีหักลดหย่อนคนพิการหรือคนทุพพลภาพที่ตนเป็นผู้ดูแลได้ ๖๐,๐๐๐ บาท และที่ภริยาเป็นผู้ดูแลได้ ๖๐,๐๐๐ บาท (รวม ๑๒๐,๐๐๐ บาท)

กรณีสามีเลือกนำเงินได้ทั้งหมดจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับภริยา ภริยาหักลดหย่อนคนพิการหรือคนทุพพลภาพที่ตนเป็นผู้ดูแลได้ ๖๐,๐๐๐ บาท และที่ภริยาเป็นผู้ดูแลได้ ๖๐,๐๐๐ บาท (รวม ๑๒๐,๐๐๐ บาท)

**ตัวอย่างที่ ๒๒** สามีมีเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนภริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท สามีภริยาต่างฝ่ายต่างอุปการะเลี้ยงดูคนพิการหรือคนทุพพลภาพ ๑ คน

กรณีภริยาเลือกนำเงินได้จากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสามี โดยภริยาแยกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเฉพาะเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท สามีหักลดหย่อนได้ ๖๐,๐๐๐ บาท ภริยาหักลดหย่อนได้ ๖๐,๐๐๐ บาท

กรณีสามีเลือกนำเงินได้จากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับภริยา โดยสามีแยกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเฉพาะเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท สามีหักลดหย่อนได้ ๖๐,๐๐๐ บาท ภริยาหักลดหย่อนได้ ๖๐,๐๐๐ บาท

## ๖. สำหรับเงินบริจาค

**ตัวอย่างที่ ๒๓** สามีมีเงินได้แต่ภริยาไม่มีเงินได้ สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างบริจาคเงินให้กับวัด สามีหักลดหย่อนได้เฉพาะเงินบริจาคส่วนของตน

**ตัวอย่างที่ ๒๔** สามีภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้ สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างบริจาคเงินให้กับวัด สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนได้เฉพาะเงินบริจาคส่วนของตน

**ตัวอย่างที่ ๒๕** สามีมีเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนภริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างบริจาคเงินให้กับวัด

กรณีภริยาเลือกนำเงินได้ทั้งหมดจำนวน ๘๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสามี สามีหักลดหย่อนได้ทั้งเงินบริจาคส่วนของตนและเงินบริจาคส่วนของภริยา

กรณีสามีเลือกนำเงินได้ทั้งหมดจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับภริยา ภริยาหักลดหย่อนได้ทั้งเงินบริจาคส่วนของตนและเงินบริจาคส่วนของสามี

**ตัวอย่างที่ ๒๖** สามีมีเงินได้จากเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท และจากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนภริยามีเงินได้จากเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างบริจาคเงินให้กับวัด

กรณีภริยาเลือกนำเงินได้จากวิชาชีพการบัญชี ๓๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับสามี โดยภริยาแยกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเฉพาะเงินเดือน ๕๐๐,๐๐๐ บาท สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนได้เฉพาะเงินบริจาคส่วนของตน

กรณีสามีเลือกนำเงินได้จากค่านายหน้า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ไปรวมคำนวณกับภริยา โดยสามีแยกยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเฉพาะเงินเดือน ๘๐๐,๐๐๐ บาท สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างหักลดหย่อนได้เฉพาะเงินบริจาคส่วนของตน

-----